

Droogtemonitor

23 juli 2019 / nummer 2019-7

Oost- en Zuid-Nederland nog steeds zeer droog, aanvoer Rijn daalt maar blijft voldoende, na deze week overgang naar normaal weer verwacht

Ondanks de regen van de afgelopen weken is met name in het oosten en zuiden van Nederland nog steeds sprake van een groot neerslagtekort, met aanzienlijke gevolgen voor landbouw en natuur. Grondwaterstanden blijven hier op veel plaatsen te laag. Op de hoge zandgronden melden waterschappen dat de natuur in een aantal gebieden onder druk staat. Deze gebieden zijn afhankelijk van neerslag en kunnen niet uit de grote rivieren en kanalen van water worden voorzien.

Enkele waterschappen in het oosten en zuiden hebben hun reeds geldende onttrekkingsverboden uitgebreid, o.a. met enkele onttrekkingsverboden uit grondwater. Landelijk gezien ligt het neerslagtekort op 159 mm. Dat is meer dan het langjarig gemiddelde voor tweede helft van juli (ca. 100 mm) maar aanzienlijk minder dan de recordjaren 2018 en 1976 (ca. 250 mm). De komende twee weken wordt een stijging van het neerslagtekort naar ca. 170 tot 200 mm verwacht. In het oosten en zuiden van Nederland ligt het tekort rond 224 mm.

Tot komend weekend is het zeer warm en droog. In het weekend wordt regen verwacht en daarna een overgang naar een normaal weerbeeld voor deze tijd van het jaar.

De aanvoer van de Rijn bij Lobith is momenteel ongeveer 1390 kubieke meter per seconde (m³/s) en daalt komende week tot mogelijk rond 1200 m³/s. Dat is laag voor de tijd van het jaar, maar voldoende om in de watervraag te voorzien. Vanaf het weekend stabiliseert de aanvoer naar verwachting op tussen 1200 en 1400 m³/s. De aanvoer van de Maas is aanhoudend laag maar voldoende.

Rijkswaterstaat laat in overleg met de waterschappen het gemiddeld waterpeil in het IJsselmeergebied, en daarmee de voorraad water, stijgen tot de bovengrens van het peilakkoord, 10 centimeter onder NAP.

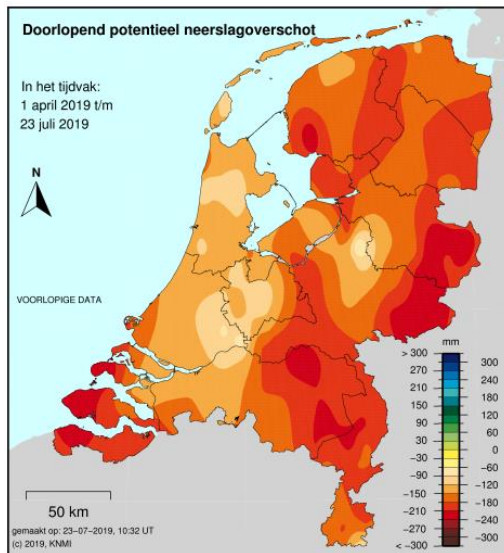
Op enkele lokale uitzonderingen na is er weinig of geen sprake van verzilting, zowel in het hoofdwatersysteem als in de regionale watersystemen.

Weer

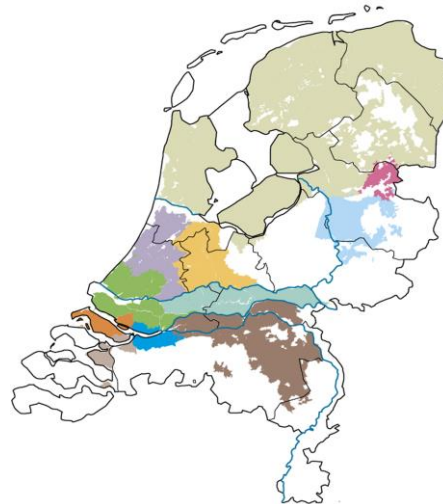
Tot donderdag 25 juli is het in de stroomgebieden van Rijn en Maas droog en zeer warm onder invloed van een hogedrukgebied. Op vrijdag 26 juli valt naar verwachting enkele millimeters regen in beide stroomgebieden. Het weekend trekt een storing over de stroomgebieden waardoor er dagelijks 10 tot 20 mm neerslag zal vallen. Na het weekend is er iedere dag kans op regen, maar zullen de hoeveelheden beperkt blijven tot enkele millimeters per dag. In totaal valt er ca. 20 mm regen.

Tot en met vrijdag liggen de maximumtemperaturen tussen de 30 en 35°C, op veel plaatsen zelfs hoger. De verwachte buien in het weekend zorgen voor afkoeling waarbij de temperaturen rond normaal worden (22-26°C).

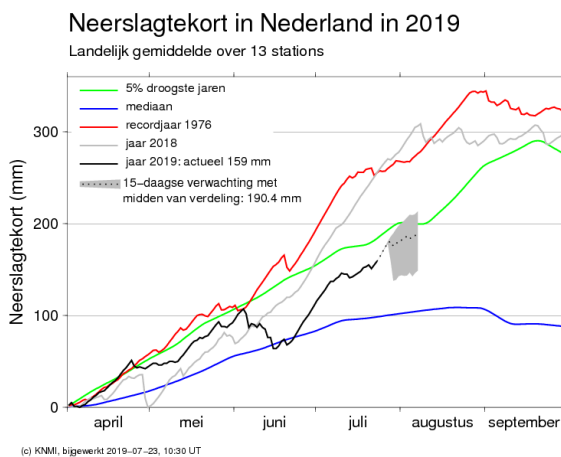
Landelijk gezien ligt het neerslagtekort op 159 mm. Dat is meer dan het langjarig gemiddelde voor de tweede helft van juli (ca. 100 mm) maar aanzienlijk minder dan in 2018 en 1976 (ca. 250 mm). Het neerslagtekort vertoont over het land grote verschillen (figuur 1). In het Oosten, met name in Twente en Oost-Gelderland, is het neerslagtekort het grootst, 224 mm (figuur 4). Ook daar is het neerslagtekort kleiner dan in 2018.

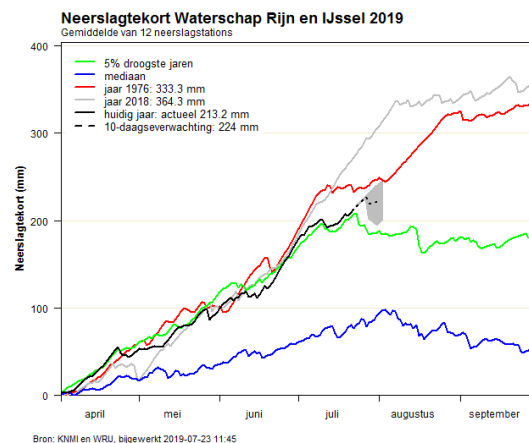
Figuur 1. Neerslagtekort op 23 juli 2019.
Bron: [KNMI](#)

Figuur 2. Gebieden met mogelijkheden voor wateraanvoer uit het hoofdwatersysteem, naar de wit gekleurde gebieden kan geen water uit Rijn of Maas worden aangevoerd

Figuur 3. Landelijk gemiddeld neerslagtekort op 23 juli.
Bron: [KNMI](#)

Figuur 4. Neerslagtekort in Oost-Gelderland op 23 juli.
Bron: [waterschap Rijn en IJssel](#)

Rijn en Maas

De [afvoer van de Rijn bij Lobith](#) is op 23 juli rond de 1390 m³/s en de [waterstand](#) 8,10 m boven NAP. Dit is minder dan normaal voor deze tijd van het jaar (1900 á 2000), maar niet uitzonderlijk laag. De verwachting is dat de afvoer de komende week zal dalen tot mogelijk 1200 m³/s. Daarna zal de afvoer stabiliseren tussen de 1200 en 1400 m³/s.

De [afvoer van de Maas bij Sint Pieter](#) bedraagt momenteel circa 35 - 40 m³/s. De afvoer blijft naar verwachting fluctueren rond deze waarde. Vanaf volgende week kan de afvoer verder dalen tot 25-30 m³/s.

De wateraanvoer vanuit de Maas en de Rijn is voldoende om komende week en naar verwachting ook de week daarna aan de watervraag te voldoen.

Hoge gronden en Zeeland (de witte gebieden in figuur 2 en Oost Brabant)

In de gebieden waar geen of beperkte wateraanvoer uit het hoofdwatersysteem mogelijk is zijn de gevolgen van het neerslagtekort duidelijk merkbaar, met name in Twente en de Achterhoek. Grondwaterstanden waren al laag en nemen op veel locaties verder af. Het aantal beken dat droogvalt neemt toe. Neerslag is nodig om tot verbetering van de situatie te komen.

Op de hoge zandgronden melden waterschappen dat de natuur en de landbouw in een aantal gebieden door de droogte sterk onder druk staan. Deze gebieden zijn afhankelijk van neerslag en

kunnen niet uit de grote rivieren en kanalen van water worden voorzien. Enkele waterschappen op de hoge gronden hebben onttrekkingsverboden uit oppervlaktewater ingesteld of verder uitgebreid om de natuur te beschermen.

Maatregelen om het water zoveel als mogelijk vast te houden zijn overal in het land genomen.

Verziltig

De [chloridegehalten](#) in de grote wateren zijn in het algemeen normaal voor de tijd van het jaar en binnen de norm. Het totaalbeeld is gunstig. In het benedenrivierengebied zijn chloridegehalten heel licht opgelopen. In het kanaal Gent-Terneuzen is sprake van verhoogde waarden als gevolg van lage waterstanden door droogte in Vlaanderen. Het chloridegehalte in het IJsselmeer nabij Andijk ligt momenteel op ongeveer 112 mg/l. Het chloridegehalte van de Rijn bij Lobith bedraagt momenteel circa 90 mg/l.

Watertemperatuur en waterkwaliteit

De [watertemperatuur](#) van zowel de Rijn als de Maas zijn gestegen tot boven de 23°C. Er zijn diverse waarnemingen van blauwalgen en op enkele locaties geldt een negatief zwemadvies. Zie hiervoor [zwemwater.nl](#).

Scheepvaart

Door de geringe wateraanvoer vanuit Vlaanderen geldt op het kanaal van Gent naar Terneuzen een diepgangbeperking en wanneer nodig een schutbeperking bij enkele van de sluisen bij Terneuzen. Op de Rijn, de Waal en de IJssel is de vaardiepte met de huidige afvoer enigszins verminderd. Rijkswaterstaat verzorgt informatievoorziening over de [minst gepeilde diepten](#). Op de Oude IJssel geldt een schutbeperking voor de recreatievaart om de afvoer te verminderen.

Overige maatregelen en regionale bijzonderheden

Veel waterschappen hebben het peil opgezet, ook in laag Nederland. Het IJsselmeerpeil en Markermeerpeil worden zoveel als mogelijk opgezet tot -0,10 m NAP, waarbij continu de afweging gemaakt wordt tussen peilopzet en tegengaan zoutindringing. De boezemkaden die het meest gevoelig zijn voor droogte worden geïnspecteerd. Bij enkele waterschappen wordt melding gemaakt van aquatische natuur die wordt bedreigd door de droogte door droogvallende beken. Dit speelt vooral op de hoge zandgronden.

Op dinsdag 30 juli verschijnt een update van deze droogtemonitor.

Overzicht afvoeren, peilen, watertemperatuur en zoutgehalten

22-07-2019 (daggemiddeld)

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagement Centrum Nederland. De informatie in dit bericht is afkomstig van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl. Voor persvragen: 06-15182130.